

Zaaknummer: 0000976858
Onderwerp: Kaderbrief 2026 OD NHN
Datum raadsvergadering: *Invullen door de griffie*

Portefeuillehouder: N. Langedijk
Programma: 7. Volksgezondheid en milieu

Publiekssamenvatting

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna OD NHN) heeft haar jaarlijkse kaderbrief gestuurd naar de deelnemende gemeenten. Hierin staan de plannen en de bijbehorende financiële verwachtingen voor het komende jaar. De gemeenteraad wordt gevraagd een reactie te geven op deze kaderbrief. De reacties van de deelnemende gemeenten worden verwerkt in de begroting voor 2026.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De volgende zienswijze af te geven op de kadernota 2026 van de GR OD NHN:
 - a. de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord opdracht te geven om alsnog uiterlijk via de begroting 2026 meerjarige besparingsscenario's in te rekenen van 3, 5% en 7% en de gevolgen daarvan te beschrijven in de begroting 2026.
 - b. En op de p.m. post IBP-VTH het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord te verzoeken de benodigde middelen in eerste instantie binnen de eigen begroting te zoeken dan wel besparingsmogelijkheden uit het efficiencyonderzoek hiervoor te gebruiken, bij het Rijk erop aan te dringen om structureel een hogere bijdrage te leveren en bij de begroting 2026 hierover te informeren;
 - c. En op de p.m. posten Bedrijfsvoering, Gemeentelijke basis- en plustaken de begrootte kosten te onderbouwen en daarbij rekening te houden met terugverdieneffecten van de investeringen en bij de begroting 2026 hierover te informeren.
2. Kenbaar te maken aan OD NHN dat met de behandeling van de Kadernota 2026 van de gemeente Dijk en Waard een integrale afweging wordt gemaakt ten aanzien van de gemeentefinanciën voor 2026 en verder. Dit kan effect hebben op de zienswijze over de begroting voor 2026 van OD NHN later dit jaar;
3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van OD NHN kenbaar te maken.

Inleiding

De gemeente Dijk en Waard is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling OD NHN, die verantwoordelijk is voor onder andere vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieutaken. Jaarlijks ontvangt de gemeente een kaderbrief waarin de plannen en financiële verwachtingen voor de komende jaren worden geschetst. De Kaderbrief 2026 bevat zowel beleidsmatige als financiële kaders voor de periode 2026-2029, maar mist uitgewerkte

besparingsscenario's en onderbouwing van gevraagde extra middelen. Daarom wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen.

Beoogd effect

Het kenbaar maken van het gemeentelijke standpunt over de beleidsmatige en financiële kaders, zoals genoemd in de Kaderbrief 2026 van de OD NHN.

Kader

De wet gemeenschappelijke regelingen en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) en het collegebericht inzake scenario's voor bezuinigingen gemeenschappelijke regelingen (24 juli 2024) en bijbehorende bijlagen.

Argumenten per beslispunt

1a. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord opdracht te geven om alsnog uiterlijk via de begroting 2026 meerjarige besparingsscenario's in te rekenen van 3, 5% en 7% en de gevolgen daarvan te beschrijven in de begroting 2026.

1a.1. Besparingsscenario's en financiële onderbouwing ontbreekt:

Inzicht in besparingsscenario's is noodzakelijk gezien het ravijnjaar 2026 en de financiële onzekerheden. De kaderbrief bevat geen uitgewerkte besparingsscenario's zoals door de Regietafel Noord-Holland Noord op 1 oktober 2024 gevraagd en ook onderbouwing voor de benodigde extra middelen ontbreekt. Andere gemeenschappelijke regelingen moeten dit inzicht ook verschaffen. Dit stelt de gemeente in staat om realistische en weloverwogen keuzes te maken over taakuitvoering op basis van de financiële situatie.

1b. En op de p.m. post IBP-VTH het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord te verzoeken de benodigde middelen in eerste instantie binnen de eigen begroting te zoeken dan wel besparingsmogelijkheden uit het efficiencyonderzoek hiervoor te gebruiken, bij het Rijk erop aan te dringen om structureel een hogere bijdrage te leveren en bij de begroting 2026 hierover te informeren.

1b.1. Voorkomen van extra lasten:

Zonder structurele hogere rijksbijdrage worden kosten volledig op de gemeenten afgewenteld, hetgeen onwenselijk is.

1b.2. Gebruik van interne middelen:

Door besparingen uit het aangekondigde efficiencyonderzoek en herschikkingen binnen de bestaande begroting van de OD NHN kunnen extra lasten worden voorkomen.

1c. En op de p.m. posten Bedrijfsvoering, Gemeentelijke basis- en plustaken de begrootte kosten te onderbouwen en daarbij rekening te houden met terugverdieneffecten van de investeringen en bij de begroting 2026 hierover te informeren.

1c.1. Onvoldoende onderbouwing:

De p.m. posten missen een duidelijke toelichting over nut, noodzaak, ambitieniveau en risico's. Zonder dit inzicht zijn de financiële gevolgen onduidelijk en kunnen er geen goede keuzes worden gemaakt.

1c.2. Impact op gemeentelijke financiën:

De voorgestelde verhogingen voor Werkgebonden personenmobiliteit (€377.000), bodemenergiesystemen (€272.000), Zeer zorgwekkende stoffen (€159.000) en natuurtaken (€344.000), zijn niet transparant en onvoldoende onderbouwd.

2. Kenbaar te maken aan OD NHN dat met de behandeling van de Kadernota 2026 van de gemeente Dijk en Waard een integrale afweging wordt gemaakt ten aanzien van de

gemeentefinanciën voor 2026 en verder. Dit kan effect hebben op de zienswijze over de begroting voor 2026 van OD NHN later dit jaar.

2.1. Integrale afweging wordt gemaakt als alle opties binnen de begroting van Dijk en Waard in kaart zijn gebracht:

Bij de totstandkoming van de kadernota van de gemeente Dijk en Waard worden alle financiële effecten integraal in samenhang gewogen en beoordeeld. Dit kan ertoe leiden dat bij de begroting 2026 van OD NHN een zienswijze gericht op de ombuigingen wordt afgegeven.

2.2. Beoordelen van de scenario's van de verbonden partijen vergt afstemming tussen de deelnemende gemeenten:

Niet alleen binnen Dijk en Waard wordt een afweging gemaakt, maar ook bij de andere deelnemende gemeenten. Een GR is immers opgericht om gezamenlijk gemeentelijke taken uit te voeren. In de periode van het aanleveren van de kadernota van OD NHN en het daadwerkelijk verwerken op taakveldniveau in de begroting van OD NHN wordt opnieuw beoordeeld of de aangeleverde scenario's het gewenste effect hebben en wordt ook de uitvoerbaarheid beoordeeld.

3. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van OD NHN kenbaar te maken.

3.1. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van OD NHN kenbaar te maken:

Met het ondertekende raadsbesluit wordt de zienswijze formeel kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van OD NHN. Hiermee wordt voldaan aan de procedurele vereisten.

Kanttekeningen en risico's

1. Algemeen bestuur beslist over de Kaderbrief 2026

Vaststelling van de Kaderbrief 2026 van de OD NHN vindt plaats door het algemeen bestuur, met behandeling van de reactie dagelijks bestuur op de zienswijzen. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat het algemeen bestuur anders beslist dan de deelnemers via de zienswijzen hebben beoogd.

2. Risico op hogere kosten door de p.m. posten

De p.m. posten kunnen leiden tot hogere bijdrage aan OD NHN. Deze ontwikkelingen worden nauw gevolgd, zodat indien nodig tijdig bijgestuurd kan worden. De financiële impact wordt verwerkt in de P&C-cyclus.

Alternatieven

Geen zienswijze indienen wordt afgeraden, omdat dit de invloed op de financiële en beleidsmatige keuzes van OD NHN beperkt en kan leiden tot onverwachte kostenstijgingen. Een aangepaste zienswijze is een optie, maar verkleint de sturingsmogelijkheden.

Samenwerking en participatie

Er heeft geen participatie en inspraak over dit voorstel plaatsgevonden. Dit voorstel is regionaal afgestemd, zodat in Alkmaar, Bergen, Castricum en Heiloo vergelijkbare voorstellen worden voorgelegd.

Financiën

De indexatie volgens de FUGR bedraagt €94.000. Indien de kaderbrief ongewijzigd wordt vastgesteld, ontstaat per 2026 een structureel tekort van €170.000 in de gemeentelijke begroting. Momenteel wordt ervan uitgegaan dat alleen indexatie wordt doorgevoerd en dat andere

verhogingen niet worden geaccepteerd. Daarom wordt geadviseerd enkel op indexatie geen zienswijze in te dienen, maar wél voor de overige financiële componenten. Eventuele aanvullende kosten door p.m. posten kunnen later financiële gevolgen hebben en zullen worden gemonitord in de P&C-cyclus.

Communicatie

Over dit raadsvoorstel en -besluit vindt er geen actieve informatie plaats.

Uitvoering

Het besluit van de raad wordt kenbaar gemaakt aan het dagelijks bestuur van OD NHN. Het dagelijks bestuur formuleert een bestuurlijke reactie op alle ingekomen reacties en legt deze voor aan het algemeen bestuur. In deze vergadering wordt de Kaderbrief 2026 definitief vastgesteld.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Kaderbrief 2026 ODNHN.

Bijlagen ter informatie

2. Brief Regietafel: Indexatie kadernota voor de begroting 2026 (Regietafel Noord Holland Noord. 1 oktober 2024).